

Psykiatrinen aivojen sarjamagneettistimulaatio

Tämä ohje on tarkoitettu psykiatrian neuromodulaatioyksikön potilaille, jotka saavat aivojen sarjapulssimagneettistimulaatiota (rTMS) psykiatriisiin sairauksiin.

Hoidon tarkoitus

Sarjamagneettistimulaatio (rTMS) on turvallinen, yleisesti käytössä oleva hoitomenetelmä, jossa aivojen toimintaa paikallisesti aktivoidaan tai jarrutetaan pään ulkopuolelta vaihtuvan magneettikentän avulla. Hoitoa voidaan antaa useampaan eri sairauteen tai oireeseen, tavallisimmin masennukseen, pakko-oireiseen häiriöön ja vaikeahoitoiseen kipuun. Ennen hoitoa sinulle tehdään aivojen magneettikuvaus (erillinen potilasohje), jonka avulla hoito kohdennetaan valitulle hoitoalueelle.

Motorisen kynnyksen määrittäminen

Ennen varsinaisen rTMS-hoidon aloittamista tehdään motorisen kynnyksen määrittäminen (RMT), jossa lääkäri määrittää hoidossa käytettävien magneettiärsykkeiden voimakkuuden. Tutkimuksen aikana lepäät tuolilla. Sairaanhoidaja valmistele sinut tutkimukseen ja asettaa tarvittavat elektrodit vasempaan käteen sekä päähän laitettavan otsapannan. Lääkäri antaa magneettiärsykejä kelan avulla pään pinnalle. Samanaikaisesti mitataan lihassupistuksen synnyttämä vaste vasemman käden lihasten päälle asetettujen tarrojen avulla. Tutkimus saattaa tuntua hieman epämiellyttävältä, mutta tuntemukset poistuvat lähes välittömästi. Tutkimus kestää noin 1-2 tuntia. Tutkimuksen jälkeen voit ajaa autoa ja rajoitteita työn tekoon tai liikuntaan ei ole.

Hoidon vasta-aiheet

Hoito saatetaan jättää antamatta, jos sinulla on sisäkorvaproteesi, lääkepumppu, sydämeen asetettu tahdistin/metallinen keinoläppä tai pään alueen metalliosia (esim. leikkausklipsi, metallisirut), joita ei ole mahdollista irrottaa. Amalgaamipaikat, hammasimplantit tai hammasraudat eivät ole esteenä hoidolle. Ilmoita hoidon alussa **jos olet raskaana tai sinulla on esiintynyt epileptisiä kohtauksia**. Mahdolliset esteet hoidolle kysytään ennen hoidon aloitusta.

Hoitoon valmistautuminen

- Hiusten tulee olla puhtaat ja kuivat
- Määrätyt lääkkeet saa ottaa normaalisti ennen hoitoa
- Hoitoa ennen saa syödä ja juoda normaalisti
- **Hoidon aikana ei saa käyttää matkapuhelinta, tablettia tai kannettavaa tietokonetta.** Matkapuhelin pyydetään sulkemaan hoidon ajaksi
- Magneettijuovia sisältävät esineet, kuten pankkikortit on poistettava taskuista, sillä ne saattavat vaurioitua. Myös mahdolliset ovien kulkuavaimet on syytä poistaa taskusta tai kaulalla olevasta kaulanauhasta

Hoidon kulku

Hoidon aikana lepäät tuolilla. Pään pinnalle asetellaan magneettikela. Kelan paikka määräytyy sen mukaan, mitä oiretta tai sairautta hoidetaan. Yhteen rTMS-hoitokertaan kuluu aikaa

sairaudesta ja oireista riippuen alle tunnista kahteen tuntiin. Hoitajakson alkaessa saat tietää, kuinka kauan aikaa hoitokertaa varten on hyvä varata.

Hoidon tuntemukset

Hoidon aikana annettavat magneettiärsykkeet voivat tuntua hieman epämiellyttäviltä johtuen pään alueen lihasten hetkellisestä supistumisesta ja tuntohermojen aktivoitumisesta. Osalla hoidettavista voi ohimenevästi esiintyä pääsärkyä tai arkuutta hoitokohtaan lähellä. Näihin oireisiin voi tarvittaessa ottaa tavanomaisen tulehduskipulääkkeen (esim. parasetamoli tai ibuprofeini).

Hoitajakson kesto

Ennen hoitajakson aloitusta käydään sairaanhoitajan vastaanotolla, jossa erilaisten itsearviointilomakkeiden ja sairaanhoitajan tekemän haastattelun perusteella selvitetään mielialan ja oireiden tilanne. rTMS-hoitoa annetaan joka arkipäivä kolmen viikon ajan. Hoidon vaikuttavuutta seurataan sairaanhoitajan vastaanotolla 15. hoitokerran jälkeen. Mikäli hoidosta saatu hyöty on ollut riittävä, jatketaan hoitoa vielä kahden viikon ajan joka arkipäivä.

Sairanhoitajan vastaanotolla arvioidaan hoidon vaikuttavuutta jälleen 25. hoitokerran jälkeen. Hoitokertoja tulee yhteensä 15–25. Hoidettavasta sairaudesta tai oireista johtuen hoitokertojen määrässä voi olla vaihtelua ja tästä saat tarvittaessa lisätietoa hoitojen yhteydessä. Mikäli hoidosta on riittävästi hyötyä, on mahdollista, että hoitoa jatketaan ylläpitohoitona (erillinen potilasohje). Ylläpito-hoidossa hoitokertoja on harvemmin ja niiden tiheys suunnitellaan yksilöllisesti.

HUOM!

Jotta rTMS-hoidolle saadaan paras mahdollinen vaste, edellyttää se sitoutumista hoitajakson käynteihin. rTMS-hoidon ruuhkautumisen vuoksi hoitajakson aikana on ilman lääkärintodistusta sallittua peruuttaa maksimissaan 1 hoitokerta viikossa. Mikäli peruutuksia tulee enemmän, voidaan hoitajakso psykiatrian neuromodulaatioyksikön päätöksellä lopettaa ennen suunniteltua hoitajakson päättymistä.

Hoidon jälkeen

- Hoidon jälkeen autolla ajaminen on sallittua
- Hoidon jälkeen voi palata töihin tai kouluun
- Hoidon jälkeen ei ole voimassa olevia rajoitteita liikuntaan tai muuhun päivittäiseen aktiviteettiin